

Retke su opštine koje u današnje vreme mogu da se pohvale izdašnim izvorima, sa čistom vodom pogodnom za piće. Reka Gračanica, nalazi se u opštini Prijepolje i pravi je dar prirode za građane koji žive u njenoj blizini. Meštanima istoimenog sela Gračanica ova reka znači život, jer upravo vodu iz ove reke koriste za piće. Oni nemaju gradski vodovod te su bili prinuđeni da se sami snađu. I snašli su se, vodu sa izvora sproveli su do svojih domova, međutim, od kada su saznali za gradnju hidrocentrale na ovoj reci strahuju za svoj opstanak na ovom području.

-Mi Nemamo gradski vodovod, isključivo smo doveli vodu iz šume, pre 50 godina, i sad hoće da nam ukinu, čemu to? - Pita se Kadija Rovčanin, meštalin sela Gračanica.

Kadija je vlasnik vodenice i hidrocentrale koje su nekada radile, međutim one nisu ugrožavale životnu sredinu. Njegova hidrocentrala je šezdesetih godina proizvodila struju za naselje.

Nehro Rovčanin iz Ekološkog pokreta Prijepolja veruje da će oduzimanje vode meštanima, naterati ovo stanovništvo da se iseli. - Kad vide da su ostali bez vode, bez one osnovne namirnice bez koje niko ne može, ja mislim da će se većina njih i odseliti.

-Voda je savršenog kvaliteta, mi smo očekivali i davali predloge, da se ta voda dovede u Brodarevo, čime bi se rešio problem vodosnabdevanja Brodareva i svih okolnih sela. - Kaže Amel Kurbegović, iz Arhus centra za Jugozapadnu Srbiju.

U ovoj reci su prisutne brojne zaštićene biljne i životinjske vrste, takođe meštani su ponosni na prisustvo pastrmke i rakova, što takođe svedoči o kvalitetu vode u reci.

Ko gradi i šta gradi?

Iako su radovi počeli pre pet meseci, građani i dalje ne znaju ko je izvođač radova. Kamioni i radne mašine koji često prolaze do gradilišta imaju budvanske registracije.

-Gugi Komerc, firma iz Budve ovuda mešetari, niti imaju radne dozvole, niti imaju boravišne dozvole ... - kaže Amel Kurbegović, iz Arhus centra za Jugozapadnu Srbiju. Amel je pokušavao da dođe do informacija preko interneta, ono što je saznao je da se firma zove 15. avgust, i da nema zaposlenih osim jednog čoveka - direktora preduzeća.

Sreten Đorđević, pravni zastupnik Koalicije ekoloških udruženja saznao je da se na ovoj lokaciji gradi hidrocentrala Seoce. - Vlada Republike Srbije, tokom 2014. godine, čitavo to područje od više hiljada hektara proglasila je zaštićenim prirodnim dobrom, stavila ga pod određeni režim zaštite i postoji najveći stepen sumnje da se ova hidrocentrala Seoce, gradi u zoni najuže zaštite. Odluka o zaštiti zabranjuje u toj zoni bilo kakvu promenu geomorfoloških karakteristika terena, bilo kakva zadiranja u sam teren i njegove karakteristike. Zabranjena je izgradnja hidroenergetskih potencijala, zabranjena je izgradnja bilo kakvih brana.

Otkada su na ovom gradilištu počeli radovi, građani su uznemireni zbog čestih detonacije,

buke i prašine. Život na selu više ne liči na onaj život na kakav su navikli, buka je prisutna svakodnevno.

- Kada su prvi put došli, rekli su da će proći samo dva puta sa autom, da dovezu 20 trideset blokova, međutim, ovo je gradilište, ovde se radi na veliko. - Kaže Kadija Rovčanin, koji se žali na buku i prašinu.

Ovaj predeo se nalazi na tabli koja zahvata pescarsko visoravan. Geološkim kartama je utvrđeno da je na ovom području seizmička aktivnost jačine osmog stepena Rihterove skale. Meštani takođe navode da su ovi krajevi bogati krečnjakom i peskoviti, te da se javljaju veliki odroni kada pada obilnija kiša.

-Tlo ispod nogu drhti od te detonacije. On minira gore, a dole na pedeset ili sto metara obrušavaju se stene. Od kako su počeli da rade, ova reka je pregrađena na 3-4 mesta. - Kaže Zora Ružić, predsednik nevladine organizacije CIMAP.

Procena uticaja na životnu sredinu nije rađena, zbog toga što je Republički zavod za zaštitu prirode poslao dopis u kome se tvrdi da to nije zaštićeno prirodno dobro.

-Republički Zavod za zaštitu prirode je radio elaborate o zaštiti ovog prirodnog dobra, a prirodno dobro u postupku zaštite, za koje je već urađen elaborat, smatra se zaštićenim prirodnim dobrom, i na njega se primenjuju sve odredbe zakona, kao da je već proglašeno prirodnim dobrom. Odlukom Vlade Republike Srbije 2014. godine to područje je proglašeno zaštićenim prirodnim dobrom druge kategorije, kao predeo izuzetnih odlika. - Kaže Sreten Đorđević, pravni zastupnik Koalicije ekoloških udruženja.

Tim Zelene patrola na delu zatekao je radnike na gradilištu, koji su potvrdili da su u toku radovi koji podrazumevaju miniranje. Gradilište ni na koji način nije obeleženo niti obezbeđeno, što predstavlja veliku opasnost za slučajne prolaznike. Takođe, nigde nije istaknuta table sa podacima o izvođaču radova i trajanju radova, što je obavezno (Zakonom o planiranju i izgradnji).

-U Ovom momentu taj investitor ima građevinsku dozvolu. Problem je u tome što je građevinska dozvola izdata u nezakonitoj proceduri, izdata je uz izdavanje nezakonitih akata i uslova, pre svega mislim na uslove zaštite prirode. Prisutno je miniranje stena, probijanje šumskih puteva, potpuna promena geomorfologije tog tla. To će uskoro da znači potpuno ružniranje prirodnih vrednosti, uništavanje rečnog toka, uništavanje svega onoga zbog čega je to područje zaštićeno. - Kaže Sreten Đorđević, pravni zastupnik Koalicije ekoloških udruženja.

Građani su se obraćali i nadležnim organima u opštini Prijepolje, želeći da ostvare uvid u spise predmeta, koji je od značaja za javnost. Nadležni nisu želeli da im dostave dokumentaciju, iako građani imaju pravo na uvid i kopiranje dokumentacije (Zakon o opštem

upravnom postupku, Član 70).

Želeći da saznamo više o ovoj temi i mi smo se obratili „drugoj strani“, nadležnima u opštini Prijepolje. Pozivajući se na Zakon o slobodnom pristupu informacijama od javnog značaja, nadležnima u opštini Prijepolje uputili smo 11 pitanja. Neka od pitanja su: šta se gradi na reci Gračanici, ko je izvođač radova, u čijem vlasništvu je firma, koji su rokovi za izvođenje radova, da li firma i njeni zaposleni imaju radne dozvole za rad u Republici Srbiji, da li je podneta krivična prijava protiv izvođača radova s obzirom da gradilište nije propisno obeleženo? U dopisu koji smo dobili navodi se da je za izgradnju mini hidroelektrane Seoce izdata lokacijska i građevinska dozvola preduzeću „15. Avgust „iz Beograda. Odgovore na ostala pitanja nismo dobili. Takođe, uz dopis nismo dobili fotokopiju dokumentacije, koja bi nas uverila da su podaci u dopisu tačni. Na dopisu nema pečata i potpisa, koji su obavezni kada su u pitanju ovakvi dopisi.

-Građevinski Inspekcija izlazi na teren i kaže „Oni imaju dozvolu, mi ne možemo ništa.“

Mislim da ih oni smišljeno puštaju da što više urade, jer kada se jedan objekat podigne, ili kada se sruše stenski masivi, to je posle vrlo teško vratiti u prvobitno stanje. – Kaže Sreten Đorđević, pravni zastupnik Koalicije ekoloških udruženja.

Nekada pčelinja stena, danas tunel

Pčelinja stena, nekada pravo prirodno blago ovog kraja, predstavljala je stanište brojnih pčela, po čemu je i dobila ime, danas se može videti samo tunel.

-Kao dete sam dolazio na tu stenu, da vidim pčele, jer od vjkada je bilo pčela. Sada je sve uništeno, pčela više nema.

Zloupotreba službenog položaja !?

-Ja sam u ime mojih klijenata 2014. godine podneo Zahtev mojih klijenata za učešće kao stranka u postupku izdavanja uslova zaštite prirode za izgradnju mini hidroelektrane Seoce. Dobili smo odgovor Republičkog zavoda za zaštitu prirode da nas oni smatraju zainteresovanom javnošću. Međutim čitava procedura odrađena je bez znanja i pozivanja mojih klijenata da učestvuju u tom postupku. Mi ćemo pokrenuti odgovarajući postupak za ponavljanje kompletne procedure, takođe, podnećemo odgovarajuće krivične prijave zbog sumnje da se radi o zloupotrebi službenog položaja. – Kaže Sreten Đorđević, pravni zastupnik Koalicije ekoloških udruženja.

izvor: anti-censura.com